

Bruselj, 20. maj 2025  
(OR. en)

8690/25

MOG 42  
YEMEN 2  
CFSP/PESC 666  
COPS 197

#### IZID POSVETOVANJA

|              |                             |
|--------------|-----------------------------|
| Pošiljatelj: | Generalni sekretariat Sveta |
| Datum:       | 20. maj 2025                |
| Prejemnik:   | delegacije                  |
| Zadeva:      | Sklepi Sveta o Jemnu        |

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Jemnu, ki jih je Svet za zunanje zadeve odobril na seji 20. maja 2025.

**SKLEPI SVETA O JEMNU**

1. EU ob opozarjanju na prejšnje sklepe Sveta o Jemnu iz decembra 2022 ter na svojo zavezo, da bo podpirala njegove prebivalce in prebivalke, izraža hudo zaskrbljenost zaradi resnega poslabšanja varnostnih razmer v državi ter poziva vse strani, naj spoštujejo svoje obveznosti na podlagi mednarodnega prava, tudi mednarodnega humanitarnega prava. Ostro obsoja grožnje hutijevcev in njihove neselektivne napade na pomorske ladijske prevoze po Rdečem morju in Adenskem zalivu ter na Izrael. Ti napadi neposredno ogrožajo regionalni mir in stabilnost, svetovno trgovino in svobodo plovbe kot svetovno javno dobro ter že tako izredno slabe humanitarne razmere v Jemnu. Po desetletju konflikta v Jemnu se zdi, da premirje, ki je bilo doseženo ob posredovanju ZN, še nikoli ni bilo tako krhko, in tveganje, da se bodo notranje in regionalne razmere nadalje zaostrole, je še naprej visoko. Mirovna prizadevanja pod vodstvom ZN so zaradi napadov, ki jih izvajajo hutijevci, zastala, v Jemnu in v regiji je vedno več orožja in terorističnih groženj, humanitarne razmere v državi pa se še naprej slabšajo ter nadaljujejo se hude kršitve in zlorabe človekovih pravic. V tem kritičnem trenutku je treba preprečiti povrnitev vsesplošne vojne, ki ne bi bila katastrofalna samo za prebivalce in prebivalke Jemna, temveč bi lahko vplivala tudi na širšo regijo ter pomorsko varnost in svobodo plovbe po Rdečem morju. Hkrati pa na razmere v Jemnu močno vpliva dinamika v regiji.
2. Med tem zaskrbljujočim dogajanjem in zaradi vedno večje nevarnosti ponovnega začetka notranjih bojov EU poziva k obnovitvi zagona v mirovnih prizadevanjih v Jemnu. Ponovno izraža močno podporo posredovanju ZN in regionalnim pobudam za trajno prekinitev ognja v Jemnu, končanje napadov v Rdečem morju in na Izrael ter ponovni začetek smiselnih pogajanj med stranmi za vključujočo politično rešitev, v kateri bodo obravnavane politične, gospodarske in varnostne razsežnosti konflikta. Mir in stabilnost v Jemnu sta bistvena tudi za varnost na območju Zaliva in Rdečega morja, zato je angažiranost regije še naprej ključna. EU je zavezana enotnosti, suverenosti, neodvisnosti in ozemeljski celovitosti Jemna in bo zato posebnega odposlanca ZN za Jemen in njegovo ekipo še naprej odločno podpirala z diplomatskimi sredstvi ter s spodbujanjem in financiranjem prvo- in drugotirnih pobud. Regionalnim akterjem izreka pohvalo za trenutna prizadevanja, da bi začrtali pot k politični rešitvi in trajnemu miru v državi. Pripravljena je še okrepiti svoja neposredna prizadevanja, da bi spodbudila vrnitev različnih strani k dialogu, da bi dosegli vključujočo politično rešitev.

3. EU priznava pripravljenost vlade Jemna, da se angažira in prevzame odgovornost. Še naprej bo podpirala prizadevanja vlade Jemna in predsedniškega vodstvenega sveta, da bi, predvsem na podlagi celovitega vladnega reformnega načrta, dosegla napredek pri reformah in dobrem upravljanju, obenem pa poudarja, kako zelo pomembna sta enotnost in stalna prisotnost v začasnem glavnem mestu Aden. Prav tako bo še naprej podpirala komisijo za posvetovanja in spravo kot glavno institucionalno platformo za dialog med političnimi strankami v Jemnu. Vlado Jemna in predsedniški vodstveni svet poziva, naj okrepita notranjo enotnost ter izboljšata zagotavljanje osnovnih storitev in pravic prebivalcem in prebivalkam Jemna, kar je nujno za politično in gospodarsko stabilnost države. Pripravljena je tudi okrepiti prizadevanja v podporo jemenski civilni družbi.
4. EU v širšem okviru opozarja, da je Jemen v glasovanju v Generalni skupščini ZN podprl obsodbo agresije Rusije proti Ukrajini, ter Jemen poziva, naj nadalje podpira ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine, varovanje na pravilih temelječega mednarodnega reda ter vzpostavitev celovitega, pravičnega in trajnega miru v Ukrajini v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov.
5. EU je resno zaskrbljena zaradi poslabšanja gospodarskih razmer v Jemnu, zaznamovanih z visoko inflacijo, stalnim zmanjševanjem vrednosti valute in alarmantno bančno krizo. Vlado Jemna je pripravljena podpirati pri razvoju enotnega, vključujočega, vzdržnega in gospodarsko stabilnega upravljanja za boj proti korupciji, povečanje odgovornosti, boljše pobiranje prihodkov, napredovanje pri poenotenju bančnega sistema in zmanjšanje humanitarnih tveganj. V ta namen poziva mednarodno skupnost, predvsem agencije ZN, mednarodne finančne institucije in donatorje, naj uskladijo svoje delovanje na terenu, da bi preprečili nadaljnje poslabšanje in tveganje propada vladnih institucij Jemna.
6. V tem okviru bo EU še naprej podpirala dobro upravljanje vlade Jemna. EU podpira poenotenje in funkcionalnost vladnega varnostnega sektorja, zlasti kar zadeva reformo civilnega varnostnega sektorja in krepitev zmogljivosti. V zvezi s tem je EU že povečala svojo podporo jemenski obalni straži in je pripravljena sodelovati pri nadaljnjih prizadevanjih z mednarodnimi partnerji, da bi okrepili njeno sposobnost za patroljiranje na morju in zagotavljanje svobode plovbe.

7. EU je močno zaskrbljena zaradi nenehnega slabšanja humanitarnih razmer v Jemnu, saj 19,5 milijona ljudi (60 % prebivalstva) potrebuje humanitarno pomoč in zaščito, na katero se bolj zanašajo ženske in dekleta – od teh jih vsaj 9,6 milijona nujno potrebuje življenjsko pomembno pomoč – 17,1 milijona ljudi se sooča z akutno prehransko negotovostjo, več kot 4,8 ljudi je notranje razseljenih, 6 milijonov žensk in deklet je izpostavljenih večjemu tveganju zlorabe in izkoriščanja, 2,3 milijona otrok pa je hudo podhranjenih, poleg tega državo pesti 35-odstotni delež vseh svetovnih primerov kolere. Sedanje vojaško zaostrovanje, vedno slabše operativno okolje in stalno motenje zagotavljanja nepristranske humanitarne pomoči v Jemnu, vključno s samovoljnimi pridržanji s strani hutijevcev, imajo, skupaj z zmanjšanjem mednarodnega financiranja brez primere, negativne posledice za mednarodna prizadevanja, da bi pomagali prebivalcem in prebivalkam Jemna. EU in njene države članice ostro obsojajo nadaljnja samovoljna pridržanja lokalnega osebja agencij ZN, NVO in diplomatskih misij s strani hutijevcev ter ponovno odločno pozivajo k njihovi takojšnji in brezpogojni izpustitvi. Še naprej so pomemben humanitarni akter v Jemnu, pri čemer je EU od začetka konflikta leta 2015 zagotovila skupno pomoč v vrednosti več kot 1,6 milijarde EUR. Glede na zmanjšanje financiranja za mednarodno pomoč Jemnu in vedno bolj kompleksno operativno okolje EU poziva k povečanju humanitarne pomoči ter poziva vse strani, naj zagotovijo, da bo omogočen popoln in neoviran humanitarni dostop v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom in humanitarnimi načeli ter da bo s povezavo med humanitarnim in razvojnim delovanjem pregledan in podprt večstranski okvir za odzivanje in povečana podpora za lokalno vodeno humanitarno ukrepanje. Prehranska negotovost je velika: ocenjuje se, da bo brez ustrezne podpore dodatnih 6 milijonov ljudi izpostavljenih krizni ravni prehranske negotovosti. EU podpira prepotrebno odločitev ZN, da se prednost daje humanitarnim programom, ki rešujejo življenja, na najhuje prizadetih območjih, ter poziva donatorje, naj še naprej delujejo skupaj in načelno, ščitijo humanitarni prostor in preprečujejo humanitarno katastrofo.

8. EU in njene države članice so se s pristopom Ekipe Evropa zavezale, da bodo, če bo mogoče, nadaljevale razvojno pomoč Jemnu, da bi z naložbami v gospodarsko okrevanje in reforme, ustvarjanje delovnih mest ter krepitev odpornosti države in družbe, tudi na področjih, kot so prehranska varnost, kmetijstvo, elektrika, voda, sanitarna oskrba in higiena, izboljšale možnosti prebivalcev in prebivalk Jemna za preživetje. EU si bo še naprej prizadevala za izboljšanje dostopnosti osnovnih storitev za prebivalstvo Jemna, s posebnim poudarkom na ženskah in mladih.
9. EU se bo še naprej odločno zavzemala za učinkovito varstvo človekovih pravic in spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava v celotnem Jemnu, med drugim z nadaljnjim neodvisnim in nepristranskim spremljanjem in dokumentiranjem hudih kršitev človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava. Zaskrbljena je zaradi stalnega zatiranja civilne družbe in zmanjševanja pravic žensk v Jemnu, predvsem s strani hutijevcev. Še naprej je močno zaskrbljena tudi zaradi učinkov konflikta na civilno prebivalstvo in obžaluje veliko število civilnih žrtev, vključno s tistimi, ki so posledica neselektivnega učinkovanja protipehotnih min in eksplozivnih ostankov vojne, ter napade na civilno infrastrukturo. Strani poziva tudi, naj zagotovijo, da se otroci ne bodo novačili v oborožene sile, da ne bodo sodelovali pri sovražnostih ter da bodo zaščiteni pred učinki sovražnosti. Prevzemanje odgovornosti in tranzicijska pravičnost sta bistveni del mirovnega procesa; tako vlada Jemna kot hutijevci bi morali izpustiti še več ujetnikov.
10. EU obsoja širjenje orožja v korist hutijevcev in drugih oboroženih nedržavnih skupin, tudi organizacij s terorističnega seznama, kot sta Al Šabab in Al Kaida na Arabskem polotoku, kar je kršitev mednarodnega prava, obsoja pa tudi izredno povečanje trgovine z orožjem po celotnem območju Jemna, Rdečega morja in Afriškega roga, kar ogroža regionalno stabilnost. Še naprej je zaskrbljena zaradi domnevnih vezi med hutijevci in Al Šababom, ki jih še olajšujejo organizirane kriminalne mreže, dejavne v regiji. EU opozarja na obveznost vseh držav, da spoštujejo embargo na orožje v skladu z Resolucijo VSZN 2216 (2015), ter poziva tretje strani in še zlasti Iran, naj prekinajo podporo in dobavljanje orožja hutijevcem ter pripomorejo k umiritvi razmer. Nadaljevala bo s podpiranjem mehanizma Združenih narodov za preverjanje in inšpekcijske nadzore (UNVIM) ter poziva k okrepitvi njegovega mandata, tako da se bo povečala njegova vloga in učinkovitost pri izvrševanju RVSZN 2216 (2015) o embargu ZN na orožje. EU bo ohranila možnost, da se zoperstavi destruktivnemu ravnanju hutijevcev ter

dobavljanju orožja in sorodnih materialov hutijevcem, tudi z uporabo nadaljnjih omejevalnih ukrepov.

11. EU bo še naprej in še bolj odločno dejavna na območju Rdečega morja v okviru svoje obrambne pomorske operacije EUNAVFOR ASPIDES, ki se je začela februarja 2024 in še vedno ščiti trgovske ladje med tranzitom, poleg tega pa bo okrepila svoj prispevek k ozaveščanju o pomorski varnosti ter hkrati iskala sinergije z operacijo EUNAVFOR ATALANTA. Ostala bo zavezana podpiranju vseh prizadevanj, skladnih z mednarodnim pravom, za zagotovitev svobode plovbe po Rdečem morju, zaščito kritičnih plovnih poti in ponovno vzpostavitev rednih trgovinskih tokov prek Sueškega prekopa do Sredozemskega morja, ter poziva vse države v regiji, naj se pridružijo tem prizadevanjem. EU izreka priznanje izrednim rezultatom operacije ASPIDES, ki je v prvem letu mandata spremljala več kot 440 ladij in preprečila veliko okoljsko katastrofo v Rdečem morju in v obalnih državah ter dodatne motnje na plovnih poteh v regiji. Poziva k prenehanju prakse hutijevcev, ki neselektivno in samovoljno zadržujejo trgovske ladje in njihove posadke, k zagotavljanju varnosti za pomorščake in h končanju vseh ukrepov, ki ovirajo mednarodno trgovino in zmanjšujejo regionalno varnost.
12. EU poudarja, kako pomembno je tesno usklajevanje in sodelovanje z mednarodnimi partnerji za zagotovitev pomorske varnosti v Rdečem morju, za spodbujanje širšega regionalnega sodelovanja in za obravnavanje vzrokov za pomanjkanje pomorske varnosti, tudi z dejavnostmi ustreznih posebnih predstavnikov EU. V tem okviru bo okrepila sodelovanje z regionalnimi partnerji, obalnimi državami in podobno mislečimi partnerji.